

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

الموجز فی اصول الفقه

تنبيهان (مفهوم شرط)

جلسه ۲۴

استاد وافى

الأول: مفهوم الشرط

دو نکته:

نکته دوم: فى تداخل الاسباب و المسببات:

زمانى كه سبب متعدد و جزاء واحد باشد، مثل: اذا بُلَّتَ فتوضاً و اذا نُمِتَ فتوضاً

كلام حول اين دو محور است:

۱- تداخل يا عدم تداخل اسباب:

يعنى آیا دو سبب، يك وجوب واحد را اقتضاء مى کنند (تداخل) يا دو وجوب مستقل را (عدم

تداخل)؟

۲- تداخل يا عدم تداخل مسببات:

يعنى آیا يكبار انجام دادن واجب، كفايت مى كند امتثال هر دو واجب را يا خير؟

بحث در مورد تداخل يا عدم تداخل مسببات متوقف بر ثبوت دو امر است:

۱- عدم تداخل در اسباب:

زيرا اگر تداخل داشته باشند، دو سبب به منزله يك سبب بوده و يك وجوب را اقتضاء مى

كنند و تداخل يا عدم تداخل مسببات مطرح نمى شود.

۲- مسبب قابل تكرر باشد:

زيرا اگر قابل تكرر نباشد بحث تداخل پيش نمى آيد.

مرکز مجرب از امام صادق (ع)

نظر مصنف:

۱- حکم اسباب در تداخل یا عدم تداخل:

آنچه عرفاً فهمیده می شود از دو قضیه (اذا بليت و اذا نمت...) عدم تداخل است به این معنا که ImamSadiq.tv هر شرطی علت است برای حدوث جزاء که نتیجه آن تعدد وجوب است.

۲- حکم مسببات در تداخل یا عدم تداخل:

در مثال فوق اگر مسببات تداخل کنند یک وضوی واحد کفایت می کند و اگر تداخل نکنند دو وضو نیاز است.

ظاهر این است که هیچ یک از تداخل یا عدم تداخل ثابت نیست و در اینجا قاعده اشتغال

جاری می شود.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

نتیجه: ✓

مقتضای اصل عملی این است که واجبات متعدد ساقط نمی شوند با امتثال واحد مگر با دلیل خاص.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv